

ĆWICZENIA Z BOTANIKI DLA I ROKU BIOLOGII CZŁOWIEKA W SEMESTRZE 2022/2023

DATA ĆWICZEŃ	NUMER ĆWICZEŃ	TEMAT ZAJĘĆ	ZAKRES DO KOLOKWIUM
16.10.23 (PONIEDZIAŁEK) 20.10.23 (PIĄTEK)	1	GLONY, WĄTROBOWCE, MCHY <ol style="list-style-type: none"> <i>Fucus vesiculosus</i> (morszczyn pęcherzykowaty) – pokrój plechy <i>Corallina officinalis</i> (alga koralowa) – pokrój plechy <i>Ulva lactuca</i> (ulwa sałatowa) – pokrój plechy <i>Marchantia polymorpha</i> (porostnica wielokształtna) – pokrój gametofitu plechowatego <i>Plagiochila porelloides</i> – wątrobowiec posiadający łodyżkę i listki, pokrój gametofitu <i>Polytrichastrum formosum</i> – płonnik pospolity (mech o ortotropowym typie wzrostu) – pokrój rośliny <i>Hypnum cupressiforme</i> / <i>Sanionia uncinata</i> (mech o plagiotropowym typie wzrostu) – pokrój rośliny 	
23.10.23 27.10.23	2	SKRZYPY I PAPROCIE, NAGONASIEENNE <ol style="list-style-type: none"> <i>Lycopodium annotinum</i> (widłak jałowcowaty) – pokrój sporofitu <i>Equisetum arvense</i> (skrzyp polny) – pokrój pędu wiosennego i letniego <i>Blechnum spicant</i> (podrzeń żebrowiec) – liść asymilacyjny i liść zarodnionośny <i>Ginkgo biloba</i> (miłorząb japoński) – pokrój długo- i krótkopędu z liśćmi o nerwacji widlastej (dichotomicznej) <i>Taxus baccata</i> (cis pospolity) – pęd męski i żeński, nasienie z osnówką <i>Pinus sylvestris</i> (sosna zwyczajna) – pokrój długo- i krótkopędu <i>Larix decidua</i> (modrzew europejski) – pokrój długo- i krótkopędu 	
6.11.23 10.11.23	3	Morfologia Roślin <ol style="list-style-type: none"> BUDOWA KWIATU <ol style="list-style-type: none"> okwiat niezróżnicowany (listki okwiatu) okwiat zróżnicowany (na kielich i koronę) okwiat wolny okwiat zrosnięty kwiat jednopłciowy kwiat obupłciowy kwiat górnoszalążniowy (słupek górny) kwiat dolnozalążniowy (słupek dolny) symetria kwiatu: kwiat promienisty symetria kwiatu: kwiat grzbiecisty ostroga MODYFIKACJE ŁODYGI <ol style="list-style-type: none"> kłącze rozłogi cebula bulwa pędowa (porównaj z bulwą korzeniową) 	KOLOKWIUM NR 1. GLONY, WĄTROBOWCE, MCHY, SKRZYPY, PAPROCIE, NAGONASIEENNE

		<p>2e) kolce i ciernie</p> <p style="text-align: center;">3. KORZEŃ</p> <p>3a) korzeń palowy 3b) korzeń wiązkowy</p>	
<p>13.11.23 17.11.23</p>	4	<p style="text-align: center;">4. KWIATOSTANY</p> <p>4a) grono 4b) wiecha (= wiecha rozpierzchła) 4c) wiecha kłosokształtna 4d) kłos 4e) kłos złożony 4f) baldach prosty 4g) baldach złożony 4h) baldachogrono i podbaldach 4i) główka 4j) koszyczek 4k) kolba kwiatostany wierzchołkowe 4l) wierzchołka jednoramienna (sierpik) 4m) wierzchołka jednoramienna (dwurzędka i wachlarzyk) 4n) wierzchołka dwuramienna 4o) wierzchołka wieloramienna</p> <p style="text-align: center;">PRZYKWIATKI</p> <p>4p) podkwiatki, przysadki, podsadki – na schemacie grona</p>	
<p>20.11.23 24.11.23</p>	5	<p style="text-align: center;">5. OWOCE</p> <p style="text-align: center;">owoce suche pękające</p> <p>5a) mieszek 5b) strąk 5c) łuszczyna 5d) łuszczynka 5e) torebka</p> <p style="text-align: center;">owoce suche niepękające</p> <p>5f) orzech 5g) skrzydlak (orzech oskrzydłony) 5h) niełupka 5i) rozłupnia 5j) ziarniak</p> <p style="text-align: center;">owoce mięsiste</p> <p>5k) pestkowiec 5l) jagoda</p> <p style="text-align: center;">owoce pozorne</p> <p>5m) szupinka 5n) hypancjum róży</p> <p style="text-align: center;">owoce złożone</p> <p>5o) wielopestkowiec jeżyny 5p) wieloorzeszek poziomek</p>	
<p>27.11.23 1.12.23</p>	6	<p style="text-align: center;">6. LIŚĆ</p> <p style="text-align: center;">6a) liść prosty (= liść pojedynczy) liście złożone</p> <p>6b) liść nieparzyście pierzasty 6c) liść parzyście pierzasty 6d) liść dłoniasty</p> <p style="text-align: center;">linia brzegowa liścia</p> <p>6e) brzeg prosty 6f) brzeg karbowany 6g) brzeg ząbkowany 6h) brzeg piłkowany</p> <p style="text-align: center;">linia brzegowa liścia – głębokość wcięcia blaszki liściowej</p>	

		6i) liść wrębny 6j) liść klapowany 6k) liść dzielny 6l) liść sieczny 6m) przylistki 6n) pochwa liściowa 6o) liść z gatką <p style="text-align: center;">modyfikacje liścia</p> 6p) wąsy 6r) liść pułapkowy 6s) liściaki <p style="text-align: center;">sposób ułożenia liści na łodydze</p> 6t) ulistnienie skrętoległe 6u) ulistnienie naprzeciwległe 6w) ulistnienie okółkowe	
4.12.23 8.12.23	7	OZNACZNIŁE ROŚLIN ZA POMOCĄ KLUCZA DO OZNACZANIA <ul style="list-style-type: none"> • klucze do oznaczania Szafera • okazy ziarnopłonu wiosennego (<i>Ficaria verna</i>) – materiały zielnikowe • okazy do samodzielnego oznaczania przez studentów – materiały zielnikowe, (gatunki o dużych kwiatach należące do następujących rodzin: jaskrowate, goździkowate, dzwonkowate, różowate, kapustowate (krzyżowe), motylkowate, 	KOLOKWIUM NR 2. Morfologia Roślin BUDOWA KWIATU MODYFIKACJE ŁODYGI, KORZEN, KWIATOSTANY, OWOCE, LIŚĆ.
11.12.23 15.12.23	8	Przegląd rodzin: Caryophyllaceae – goździkowate, Ranunculaceae – jaskrowate, Brassicaceae – krzyżowe (kapustowate), Rosaceae – różowate, <ul style="list-style-type: none"> • klucze do oznaczania Szafera, • okazy do samodzielnego oznaczania przez studentów – materiały zielnikowe, (gatunki o dużych kwiatach należące do następujących rodzin: jaskrowate, goździkowate, dzwonkowate, różowate, kapustowate (krzyżowe), motylkowate, <ul style="list-style-type: none"> • igły preparacyjne, pęsety, • binokulary. 	
18.12.23 22.12.23	9	Przegląd rodzin: Fabaceae – motylkowate (bobowate), Apiaceae – baldaszkowate (selerowate), Lamiaceae – wargowe (jasnotowate), Asteraceae – złożone (astrowate), <ul style="list-style-type: none"> • klucze do oznaczania Szafera • okazy do samodzielnego oznaczania przez studentów – materiały zielnikowe, (gatunki o dużych kwiatach należące głównie do następujących rodzin: jaskrowate, goździkowate, dzwonkowate, różowate, kapustowate (krzyżowe), motylkowate, baldaszkowate, szorstkolistne (ogórecznikowate), trędownikowate, wargowe (jasnotowate), złożone (astrowate), (poza trawami, sitowatymi, turzycowatymi), 	

<p>8.01.24 12.01.24</p>	<p>10</p>	<p>Przegląd rodzin: <i>Liliaceae</i> – liliowate, <i>Poaceae</i> – trawy (wiechlinowate), <i>Orchidaceae</i> – storczykowate</p> <ul style="list-style-type: none"> • klucze do oznaczania Szafera • okazy do samodzielnego oznaczania przez studentów – materiały zielnikowe, (gatunki o dużych kwiatach należące do następujących rodzin: jaskrowate, goździkowate, dzwonkowate, różowate, kapustowate (krzyżowe), motylkowate, baldaszkowate, szorstkolistne (ogórecznikowate), trędownikowate, wargowe (jasnotowate), złożone (astrowate), liliowate, trawy, sitowate, turzycowate, 	<p>KOLOKWIUM NR 3.</p> <p>RODZINY BOTANICZNE Przegląd rodzin: <i>Caryophyllaceae</i> – goździkowate, <i>Ranunculaceae</i> – jaskrowate, <i>Brassicaceae</i> – krzyżowe (kapustowate), <i>Rosaceae</i> – różowate, Przegląd rodzin: <i>Fabaceae</i> – motylkowate (bobowate), <i>Apiaceae</i> – baldaszkowate (selerowate), <i>Lamiaceae</i> – wargowe (jasnotowate), <i>Asteraceae</i> – złożone (astrowate), Przegląd rodzin: <i>Liliaceae</i> – liliowate, <i>Poaceae</i> – trawy (wiechlinowate), <i>Orchidaceae</i> – storczykowate</p>
<p>15.01.23 19.01.24</p>	<p>11</p>	<p>Wprowadzenie do mikroskopowania. Budowa mikroskopu optycznego. Zasady mikroskopowania. Zasady sporządzania preparatów mikroskopowych. Tkanki roślinne Budowa komórki roślinnej. Tkanka okrywająca – epiderma (skórka liści i łodyg) i epiblema (skórka korzenia).</p> <ul style="list-style-type: none"> • mikroskopy, • materiały do przygotowania preparatów: szkiełka podstawowe i nakrywkowe, woda w małych plastikowych pojemnikach, pipety, żyletki, igły preparacyjne, pęsety, <ul style="list-style-type: none"> • woda ze stawu, • cebula, dostarcza prowadzący ćwiczenia, • zielistka Sternberga (<i>Chlorophytum comosum</i>) – 4 liście, roślina rośnie na sali ćwiczeniowej, <ul style="list-style-type: none"> • barwinek pospolity (4-5 pędów), <ul style="list-style-type: none"> • liście pelargonii (2x), • okaz pokrzywy, (zasuszony okaz pokrzywy należy umieścić w plastikowej kuwecie i zalać wrzątkiem), • materiały do przygotowania preparatów (szkiełka podstawowe i nakrywkowe, woda 	

		w małych plastikowych pojemnikach, pipety, żyłki, roztwór soli kuchennej, igły preparacyjne, pęsety).	
22.01.24 26.01.24	12	<p>Tkanka mięsista: miękisz zasadniczy, asymilacyjny (palisadowy, gąbczasty, wieloramienny), powietrzny, spichrzowy, wodny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • mikroskopy, • materiały do przygotowania preparatów: szkiełka podstawowe i nakrywkowe, woda w małych plastikowych pojemnikach, pipety, żyłki, igły preparacyjne, pęsety, • 2 liście sępoli fiołkowej (doniczki na parapecie w pokoju nr 4), • miękisz palisadowy i gąbczasty na przekroju poprzecznym przez liść kamelii (<i>Camellia</i> sp.) z rodziny herbatowatych (Theaceae) – <u>preparat gotowy</u>, • miękisz powietrzny (= aerenchyma) rośliny błotnej na przekroju poprzecznym przez łodygę tojeści pospolitej (<i>Lysimachia vulgaris</i>) z rodziny pierwiosnkowatych (Primulaceae) – <u>preparat gotowy</u>, • kiwi, dostarczą prowadzący ćwiczenia, • przekrój poprzeczny przez liść bobu (<i>Vicia faba</i>) z rodziny bobowatych (<i>Fabaceae</i>), (preparaty oznaczone jako 2D), • łodyga słonecznika (<i>Helianthus</i> sp.) – eustela, przekrój poprzeczny, (preparaty oznaczone jako 1C), • łodyga kukurydzy (<i>Zea mays</i>) – ataktostela, przekrój poprzeczny, (preparaty oznaczone jako 3B). 	<p>KOLOKWIUM NR 4. Wprowadzenie do mikroskopowania. Budowa mikroskopu optycznego. Zasady mikroskopowania. Zasady sporządzania preparatów mikroskopowych. Tkanki roślinne Budowa komórki roślinnej. Tkanka okrywająca – epiderma (skórka liści i łodyg) i epiblema (skórka korzenia). Tkanka miękiszowa: miękisz zasadniczy, asymilacyjny (palisadowy, gąbczasty, wieloramienny), powietrzny, spichrzowy, wodny</p>